

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง "การพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน" มีวัตถุประสงค์ (1) ศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2) ศึกษาแนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 คือ ผู้บริหารในสถานศึกษา จำนวน 205 คน และครูผู้สอนในสถานศึกษา จำนวน 284 คน รวม 489 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถาม (Questionnaires) จำนวน 1 ชุด ค่าความเชื่อมั่น Alpha-Coefficient ของ Cronbach เท่ากับ 0.859 ข้อมูลที่ได้วิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์

ผลการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาพบว่า มีการสอนเพศศึกษาในการสอนวิชาในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษามากที่สุด ส่วนใหญ่ไม่มีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการพัฒนาครู หรือสนับสนุน/ช่วยเหลือในการจัดทำ/จัดซื้อ/จัดหาสื่อการเรียนรู้เกี่ยวกับการสอนเพศศึกษา กิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาในห้องเรียนที่มีมากที่สุด คือ การบรรยายโดยไม่ใช้สื่อ กิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับเพศศึกษานอกห้องเรียนโดยการจัดโครงการ / กิจกรรมที่ส่งเสริมความรู้ ผักหักชะชีวิต มากเป็นอันดับหนึ่ง นอกจากนี้ยังพบว่า สถานศึกษามีการส่งครูไปประชุมเชิงปฏิบัติการด้านเพศศึกษาเป็นประจำ (มากกว่าหรือเท่ากับ 3 ครั้ง/ปี) มากที่สุด

ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาและการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษามีความจำเป็นมาก และส่วนมากเห็นว่าควรมีการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มากที่สุด แนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาครู คือ การอบรมครูด้านเทคนิคและทักษะในการสอน เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับความจำเป็นในการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ครู และการเป็น/ไม่เป็นครูประจำชั้น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เพศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และจำนวนชั่วโมงที่สอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า เพศ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และตำแหน่ง มีความแตกต่าง

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในเรื่องการสนับสนุนให้ครูไปศึกษาต่อเกี่ยวกับเพศศึกษา เป็นการเฉพาะ ระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ครู มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในเรื่องการฝึกอบรมให้ครูสามารถจัดทำอุปกรณ์การเรียนการสอนเกี่ยวกับเพศศึกษาได้ด้วยตนเองในรูปแบบต่าง ๆ การเป็น/ไม่เป็นครูประจำชั้น มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในเรื่องการจัดหาสื่อวิทยุ โทรทัศน์ วีดีโอ วีซีดี อินเทอร์เน็ต ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเพศศึกษาไว้ให้ครูใช้ประโยชน์และค้นคว้า การสนับสนุนให้ครูได้ไปศึกษาดูงานในสถานศึกษาด้านแบบที่มีการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับเพศศึกษา การอบรมครูด้านเทคนิคและทักษะในการสอน และการจัดกิจกรรมให้ครูมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษา นอกจากนี้ยังมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ในเรื่องการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ครูมีทัศนคติที่ดีต่อเพศศึกษา การจัดหาสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร และวารสารที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเพศศึกษาไว้ให้ครูใช้ประโยชน์และค้นคว้า และการอบรมครูเกี่ยวกับเพศศึกษาด้านเนื้อหา จำนวนชั่วโมงที่สอน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ในเรื่องการจัดเครือข่ายการเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษา

ข้อเสนอแนะ ผู้บริหารสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานควรมีการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับเพศศึกษาดังแต่ระดับประถมศึกษา โดยจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการพัฒนาครู และสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนต่าง ๆ ตลอดจนเปิดโอกาสให้มีโครงการพัฒนาตนเอง ทั้งความรู้ ทักษะ/เทคนิค และทัศนคติของบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษา ในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน